

Geachte voorzitter en leden van het college,

GEN

1. In het GEN-overleg van 19 april 2012 is codewijzigingsvoorstel "Update Gascodes 2012, BR-12-688" behandeld. Op dit codevoorstel heeft Energie-Nederland toen niet het commentaar gegeven dat wij vandaag geven. Enkele maanden na de bewuste GEN-vergadering zijn we binnen onze vereniging tot een gewijzigd standpunt gekomen. Dit gewijzigd standpunt zal ik vandaag toelichten. Nadat binnen Energie-Nederland het standpunt gewijzigd bleek, hebben wij eind juni 2012 hierover contact opgenomen met de NMa en de NMa ons standpunt toegelicht. Wij vinden dat de standpuntuitswisseling in het GEN-overleg behoort te gebeuren. Dat is bij deze gascode - voor wat betreft het onderwerp uit deze gascode wat wij vandaag in het hoorzitting inbrengen- niet gebeurd. Onze excuses hiervoor.
2. Het GEN overleg maakt geen onderdeel uit van de formele procedure op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Derhalve kan een niet gemaakte opmerking het GEN-overleg geen hindernis vormen voor het indienen van een zienswijze na de publicatie van een ontwerpbesluit. Hiermee begint immers pas het formele Awb-traject.

Ontvankelijkheid

3. Energie-Nederland is op grond van haar statuten een belangenvereniging van energiebedrijven op de energiemarkt. Derhalve kan Energie-Nederland aangemerkt worden als een representatieve organisatie van netgebruikers op de gasmarkt. Op grond van artikel 61 lid 4 Gaswet kan Energie-Nederland derhalve als belanghebbende worden aangemerkt. Bovendien blijkt uit de jurisprudentie, dat als uitgangspunt wordt aangenomen, dat een belangenorganisatie, die voor het belang van haar leden opkomt, daarmee opkomt voor een collectief belang, tenzij het tegendeel blijkt.

Inleiding

4. Energie-Nederland is blij met het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders dat voor direct aangesloten voertaan exit-capaciteit zal worden aangehouden (op het actuele niveau van het contract). Het betreft de wijziging van artikel 2.1.2a van de Transportvoorwaarden Gas - LNB: "*De netbeheerder van het landelijk transportnet houdt exit-capaciteit aan ten behoeve van exitpunten die gekoppeld zijn aan de aansluiting van een direct aangeslotene. Deze exitcapaciteit dient te worden gecontracteerd.*" Wij zien deze wijziging als een logische en welkome volgende stap in het contracteren van binnenlandse exit-capaciteit.
5. Eerder is het leerjaar afgeschaft voor het vooraf contracteren van capaciteit voor kleinverbruikers, tezamen met het afschaffen van het contracteren voor grootverbruikers in de regionale netten. De transportcapaciteit voor kleinverbruikers en grootverbruikers in het regionale net worden nu niet meer vooraf gecontracteerd, maar in de loop van de maand voor de betreffende maand verdeeld over de programmamverantwoordelijken op basis van de plancapaciteit die is vastgesteld voor de klein- en grootverbruikers. De zogenaamde "ov-exit contractering".
6. In het huidige model (zonder het aanhouden van capaciteit) lopen direct aangesloten het risico dat de TSO voor de komende jaren onvoldoende capaciteit beschikbaar heeft om in het lopende

jaar extra capaciteit te contracteren. Aangesloten en kunnen dat risico alleen vermijden door een ander risico te accepteren, namelijk het risico dat -door meerjarig te contracteren- er voor de volgende jaren te veel gecontracteerd wordt.

7. GTS heeft direct aangesloten en gewaarschuwd voor mogelijke toekomstige congestie en daarmee het niet beschikbaar zijn van voldoende exit-capaciteit (zie o.a. een sheet uit de presentatie van GTS op de shippers meeting van 5 januari 2006). GTS heeft direct aangesloten en opgeroepen tot het meerjarig contracteren van exit-capaciteit.

**Transportkosten en ontwikkelingen
congestie**

PERSBERICHT
 Patten, maandag 19 december 2005
ONDERZOEK ECN: KANS OP FILE IN DE GASLEIDING

 Niet ondenkbaar: geen gas voor consument
 Binnenland, dinsdag 20 december 2005
 Zalm: Deze winter geen probleem met aardgas
 Economie, woensdag 21 december 2005

 GTS biedt de Industrie-sector de mogelijkheid hun
 transportcapaciteit veilig te stellen:

Aangeslotene met exitcapaciteit!!
 (v.h. Light Shipper)

GTS transport services

Datum: 5 januari 2006

Afbeelding 1: Presentatie GTS shippers meeting 5 januari 2006

8. Direct aangesloten en zijn verschillend met deze situatie omgegaan. De één heeft het risico, dat capaciteit niet gecontinueerd zou kunnen worden, geaccepteerd. De ander vond dat risico te groot en heeft daarom het risico genomen dat hij te veel zou contracteren. Het risico op 'over-contracteren' vond degene die langer vooruit contracteerde dus het kleinste van de twee risico's waartussen deze partij moest kiezen.
9. Wij vermoeden dat in het huidige systeem veel aangesloten en het risico hebben genomen dat de op korte termijn gecontracteerde capaciteit, niet gecontinueerd zou kunnen worden. De nadelen van die keuze zullen –naar verwachting- geleid hebben tot het voorstel om voortaan capaciteit aan te houden.
10. Leden van Energie-Nederland hebben voor hun elektriciteitscentrales relatief vaak wel vooruit gecontracteerd en daarmee het risico van 'over-contracteren' voor lief genomen, omdat zij zich niet kunnen permitteren dat er onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is voor de levering van gas (t.b.v. elektriciteitsopwekking).

Zienswijze

11. Bij inwerkingtreding van voorliggende gascode is er geen noodzaak meer om verder dan één jaar vooruit te contracteren. Immers, het risico dat capaciteit niet meer kan worden verlengd bestaat dan niet meer. Vooruit contracteren is dan alleen nog zinvol als in de toekomst meer capaciteit nodig is dan momenteel gecontracteerd en/of in gebruik is. Met invoering van het model van het aanhouden van capaciteit hoeven aangeslotenen niet meer te kiezen tussen de twee risico's en dat maakt de keuze gemakkelijk. Dan wordt het risico op over-contracteren voortaan niet meer gelopen. Alle partijen hoeven in dit nieuwe systeem minder ver vooruit te contracteren.
12. Echter, degene die vroeger meerjarig capaciteit hebben gecontracteerd blijven -ook bij het invoeren van deze nieuwe gasvoorwaarden- nog steeds met het risico op over-capaciteit zitten. Energie-Nederland vindt dat niet redelijk.
Om een vergelijking te gebruiken. Je kunt niet zeggen: de verzekering (= *meerjarig boeken van capaciteit ter borging van voldoende capaciteit voor de toekomst*) heb je niet meer nodig (*a.g.v. de invoering van nieuwe gasvoorwaarden*), maar de nadelige gevolgen van de bestaande verzekering (= *risico op over-contracteren*) moet je wel blijven dragen.
13. De oplossing hiervoor is simpel. Die partijen die langjarig hebben gecontracteerd moeten volgens ons bij invoering van het deze gascode -die het aanhouden van capaciteit regelt- de gelegenheid krijgen de vooruit gecontracteerde capaciteit te verlagen. Het zal naar verwachting niet over veel klanten gaan, maar voor die enkele klant kan dit wel heel belangrijk zijn om hoge 'cancelation fees' te vermijden
14. Op grond van artikel 3.4 Awb moet een bestuursorgaan alle bij het besluit betrokken belangen goed afwegen. De gevolgen van een besluit mogen voor één van de partijen nooit onevenredig nadelig zijn.
15. In het licht van een gewijzigd beleid en de maatregelen, die partijen in het verleden genoodzaakt waren om te nemen en nu niet meer hoeven te nemen, ontstaat er een situatie dat de partijen die meerjarig capaciteit hebben gereserveerd nu relatief –als gevolg van concurrentie in de markt- ten opzichte van de partijen die dat niet hebben gedaan, benadeeld worden. Verandering van beleid zou naar de mening van Energie-Nederland op grond van artikel 3.4 Awb dan ook gepaard moeten gaan met een transitiemaatregel, die de nadelige gevolgen van deze verandering niet bij enkele belanghebbenden neerlegt. Het ontbreken van een dergelijke transitiemaatregel is in strijd met artikel 3.4 Awb..
16. Tegen ieders verwachting in, zijn diverse gasgestookte elektriciteitscentrales stilgezet. Mede daarom pleit Energie-Nederland er voor dat direct aangeslotenen zo spoedig mogelijk en het liefst met ingang van 1 januari 2013 hun capaciteit kunnen verlagen.
17. In dat licht bezien vindt Energie-Nederland het vervelend dat dit codewijzigingstraject een lange doorlooptijd kent:
 - a. op 12 juni 2012 is het voorstel ingediend door de gezamenlijke netbeheerders,
 - b. op 24 juli 2012 is het voorstel gepubliceerd op de website van de NMa,
 - c. maar pas op 21 november 2012 wordt het ontwerpbesluit ter inzage gelegd (terwijl dit ontwerpbesluit geheel in lijn is met het voorstel).
18. Wij menen dat bij een iets voortvarender behandeling door de NMa een invoerdatum van 1 januari 2013 gerealiseerd had kunnen worden. De vraag die wij nu hebben is: Hoe is het alsnog te realiseren dat direct aangeslotenen de meerjarig gecontracteerde capaciteit met ingang van 1 januari 2013 kunnen verminderen? Bijvoorbeeld: door het besluit van de NMa met terugwerkende kracht – per 1 januari 2013- in te laten gaan? Wat ons betreft zou vandaag in deze hoorzitting daar de discussie over moeten gaan.
19. Dank u wel.

-o-hb-o-